

Радјард
Киплинг

Књига
О ЦУНГЛИ

Превела с енглеског
Олга Димитријевић

Редактура и превод песама
Зоран Пеневски

■ Laguna ■

Наслов оригинала

Rudyard Kipling
THE JUNGLE BOOK

Copyright © овог издања 2024, ЛАГУНА

Књига
о џунгли

Садржај

СВЕСКА ПРВА

Моглијева браћа	11
Кад Каа лови	34
„Тигре! Тигре!“	64
Бела фока	85
Рики-тики-тави	108
Тумај, господар слонова	127
Слуге њеног величанства	150

СВЕСКА ДРУГА

Како се појавио страх	172
Чудо пуруна багата	192
Џунгла се шири	210
Стрвинари	240
Краљев анкус	265
Квикверн	286
Црвени пас	312
Пролећна трка	340
О аутору	367

СВЕЦКА ПРВА

МОГЛИЈЕВА БРАЋА

Јастреба Чила моћ враћа свом дому ноћ
што слепога миша Манга буди.
Затворена стада у стаји су сада
јер ту смо док зора не заруди.
Поноса су сати јер их сила прати,
Канџе, шапе, оштрих зуба зона.
О, послушај тај зов! – И добар свима лов
који се држе џунгле закона...

Ноћна њесма џунгле

Око седам сати једне врло топле летње вечери у брдима Сиони, пробудио се отац Вук, почешао се, зевнуо и протеглио ноге једну за другом, да истресе учмалост из шапа. Мајка Вучица лежала је с дугом сивом њушком положеном преко своја четири младунчета, која су цвилела и превртала се, а месечева светлост сијала је у јами у којој су сви становали.

– Аруф! – рече отац Вук – опет је време да идем у лов.

И таман када је хтео да скочи низ обронак, на улазу се појави мала сенка са чупавим репом и зацвили:

– Нека те срећа прати, поглавице вукова! И много среће твојој благородној деци; нека им израсту бели, оштри зуби и нека никада не забораве на гладне и бедне овог света!

То је био шакал Табаки, чанколиз, а вуци у Индији га презиру; свуда прави неприлике и оговара, и једе дроњке и парчад коже са сеоских сметлишта. Али га се и боје, јер Табакија, лакше него ма коју другу животињу у џунгли, спонадне беснило, и он тада заборавља да се икада икога бојао и јури кроз шуму уједајући све на шта наиђе. Чак и тигар бежи и сакрива се када мали Табаки побесни, јер за дивље животиње беснило је највећа срамота која може да их снађе. Ми то називамо хидрофобијом, али они кажу „девани“ – лудило – и беже.

– Уђи и погледај – рече не нарочито љубазно отац Вук – али за јело нећеш ништа наћи.

– Не за вука – одговори Табаки. – Али тако ништавном бићу као мени и сува кост је богата гозба. Ко смо ми, ми Гидурлоги (народ шакала), па да смемо да бирамо?

Отрчао је до дна јаме и тамо нашао коску од јелена са још нешто меса на њој, и задовољно стао да је крцка.

– Велико вам хвала на дивној гозби – рече облизујући се. – Како су лепа ова благородна деца! Што су им велике очи! А још су тако млади! Па наравно, наравно, то је општепозната ствар да су деца краљева још од рођења људи.

А Табаки, исто колико и свако други, знао је врло добро да нема ништа горе него хвалити децу у лице, и сад се радовао што се отац Вук и мајка Вучица нелагодно осећају.

Седео је извесно време и уживао у злу које је нанео, а затим пакосно рече:

– Шир Кан, силни, променио је ловиште. Овог месеца ловиће по овим брежуљцима, тако ми је рекао.

Шир Кан био је тигар који је живео на обалама реке Ваингунге, удаљене својих двадесет миља.

– Он на то нема право! – поче љутито отац Вук. – По закону џунгле он нема право да промени ловиште, док то претходно не објави. Растераће нам сву дивљач на десет миља унаоколо, а ја – ја сада морам да ловим за двоје.

– Није га без разлога његова мајка назвала Лангри (Хроми) – рече мајка Вучица мирно. – Од рођења је хром у једну ногу. Зато и напада само говеда. Сад су сељаци на Ваингунги љути на њега, и он је дошао овамо да наљути наше сељаке. Због њега ће претражити џунглу. Њега тада више неће бити овде, а ми и наша деца мораћемо да бежимо кад запале траву. Заиста, врло смо захвални Шир Кану!

– Да ли да му испоручим вашу захвалност? – упита Табаки.

– Напоље – зашкргута отац Вук. – Иди па лови са својим господарем! Доста си зла нанео за једну ноћ.

– Идем – рече Табаки мирно. – Ево, већ можете да чујете Шир Кана доле у шипрагу. Могао сам себи и да уштедим ову поруку.

Отац Вук послушну, и доле у долини, која се спуштала до једне мале реке, он зачу суво, љутито, уњкаво завијање тигра који је промашио лов, и кога није било брига да ли ће то џунгла сазнати.

– Будала једна! – рече отац Вук. – Започети ноћни посао са оволиком буком! Мисли ли он да су наши јелени толико глупи као његови масни волови са Ваингунге?

– Пст! – рече мајка Вучица. – Он данас не лови ни вола ни јелена... лови човека!

Тигрово цвиљење прешло је сада у неко развучено, зујкаво предење, које као да је истовремено долазило са свих страна. То је био онај звук од кога се скитачима и дрводељма у џунгли ледила крв, и неки пут их потерао право у уста тигру.

– Човека! – рече отац Вук и искези беле зубе. – Фуј! Зар нема довољно црва и жаба по барама, него мора да ждере људе, и то још на нашем земљишту!

Закон џунгле, који ништа без разлога не прописује, забрањује свима животињама да једу људе, изузев ако убијају да би показале својој деци како се убија, а и тада морају да лове ван ловишта свог племена или чопора. Прави узрок је тај што када је убијен неки човек, пре или после долазе бели људи на слоновима и стотине мрких људи са гонговима, ракетама и буктињама. Онда сви у џунгли пате. А животиње наводе као разлог и то да је човек најслабије и најнеотпорније биће, и да је зато неспортски нападати га. Оне даље кажу – а то је истина – да од људског меса ошугаве и да им испадају зуби.

Предење је постајало све гласније и завршило се дубоко грленим „Ааарх!“ при тигровом скоку.

Тада се разлеже урликање – нетигровско урликање – Шир Кана.

– Промашо је – рече мајка Вучица. – Шта ли је то било?

Отац Вук истрча неколико корачаја пред јаму и чу дивље мумлање и гунђање Шир Кана, који је беснео по жбуњу.

– Такав глупак! – гунђао је отац Вук. – Није имао боља посла него да ускочи у ватру неког дрводеље и опече шапе. Табаки је с њим.

– Нешто се пење уз брег – рече мајка Вучица и исправи једно ухо. – Будимо на опрезу!

У жбуњу је тихо шуштало, и отац Вук се сави, спреман за скок. Тада, да сте били присутни, видели бисте најчуднију ствар на свету, вука који се заустави усред скока. Био је скочио пре него што је видео на шта скаче, а затим покушао да се заустави. Последица је била та да је одлетео четири-пет стопа право увис и дочекао се скоро на истом месту одакле је скочио.

– Човек! – узвикну Вук. – Човеково младунче! Погледај!

Право пред њим, држећи се за једну ниску грану, стајало је голо мрко дете које тек што је проходило – једно сасвим

мало, нежно, коврцаво биће, које је овде, усред ноћи, дошло до вучје јаме. Гледало је вука у лице и смејало се.

– Зар је то човеково младунче? – упита мајка Вучица. – То још никада нисам видела. Донеси га овамо!

Вук, навикнут да носи своје младунце, ако устреба може и јаје да узме у зубе а да га не разбије; и мада су се чељусти оца Вука склопиле над дететовим леђима, није му ни кожу огребао зубима док га је спуштао међу сопствене младунце.

– Како је малецко! Како је голо и како храбро! – рече нежно мајка Вучица.

Мали одгурну вучиће, да би се прибио уз топло крзно.

– Аха – рече мајка Вучица – он са осталима тражи своју храну. То је, дакле, човеково младунче. Реци, је ли икада која вучица могла да се похвали да међ својом децом има и човеково младунче?

– Чуо сам нешто о томе, али никад није било у нашем чопору, бар не откада ја знам за себе – рече отац Вук. – Тело му је потпуно без длака, а могао бих једним ударцем шапе да га смојдим. Али погледај само како нас гледа и ништа се не боји.

Са отвора пећине нестале месечине, јер су се огромна четвртаста глава и широка рамена Шир Канова били угурали у улаз. Иза њега викао је Табаки оштрим гласом:

– Господару, господару, овамо је ушло!

– Шир Кан нам указује велику част – рече отац Вук, али његове очи биле су врло љуте. – Шта жели Шир Кан?

– Свој плен! Овамо је дошло човеково младунче. Његови родитељи су побегли. Дај ми га!

Као што је отац Вук рекао, Шир Кан је био ускочио у ватру неког дрводеље и бол у шапама доводио га је до беснила. Али отац Вук је знао да је отвор на јами сувише мали да би тигар могао ући. Већ у овом положају Шир Кану била су укљештена рамена и предње шапе, као што би био укљештен човек који би покушао да се бори у бурету.

– Вуци су слободан народ – рече отац Вук. – Примају наредбе од вође чопора, а не од којекаког пругастог убице стоке. Човеково младунче је наше. Можемо га убити, али ако то ми нађемо за сходно!

– Сходно или несходно... Шта ми ту причаш! Тако ми вола кога сам малопре убио, зар треба да разбијем нос о ову псећу јазбину док не добијем оно што ми припада? Шир Кан говори с тобом, чујеш ли!

Тигрово рикање испуњавало је пећину као грмљавина. Мајка Вучица отресе младунчад са себе и прискочи, а њене очи, као два зелена месечева српа у мраку, гледале су у зажарене очи Шир Кана.

– А сад сам то ја, Ракша (Ђаво), која ти одговара. Човеково младунче је моје, ти хромии Лангри – и само моје. Неће бити убијено. Живеће да би јурило са чопором и ловило са чопором, и чувај се, ти ловче мале голе деце, ти жабоједу, ти риболовче, на крају ће још оно тебе да лови! А сад се губи или, кунем ти се последњим самбаром кога сам уловила (*ја* не једем изгладнелу стоку), или ћеш се хромији вратити мајци, ти опрљена бештијо, него што си се од ње родио. Губи се!

Отац Вук је забезекнуто погледао. Био је скоро заборавио време када је у поштеној, отвореној борби против пет других вукова освојио мајку Вучицу за себе, тада када је јурила са чопором, и када је нису само из милоште звали Ђаво. Шир Кан би се још и упустио у борбу с оцем Вуком, али се није усуђивао да нападне мајку Вучицу, јер је знао да је она у повољнијем положају и да би се борила на живот и смрт. Стога се режећи извуче из тесног улаза и, кад је био слободан, зарика:

– У своме дворишту сваки пас лаје! Видећемо шта ће чопор рећи кад чује да сте узели под своје човечје младунче. Младунче је моје и на крају ће ми ипак пасти зуба, ви чупаворепи лопови!

Мајка Вучица се, сва задихана, спусти међу своје младунце, а отац Вук забринуто рече:

– Шир Кан право каже. Морамо човеково младунче да покажемо чопору. Хоћеш ли заиста да га задржиш, мајко?

– Заиста да га задржим? – дахтала је она љутито. – Дошло је к нама голо, по ноћи, само и врло гладно, а нимало се није бојало. Погледај само, опет је одгурнуло једно од моје деце. А онај хроми касапин убио би га, и онда би се вратио натраг на Ваингунгу, док би сељаци овде, из освете, претражили сва скровишта! Да га задржим? Наравно да ћу га задржати. Лези мирно, жабо мала. О, ти Могли – зваћу те Могли, „Жаба“ – доћи ће време када ћеш ти гонити Шир Кана, као што је он данас гонио тебе!

– Али шта ће на то рећи наш чопор? – рече отац Вук.

Закон џунгле допушта сваком вуку да се одвоји од чопора кад се ожени; али чим су његови младунци довољно одрасли да већ могу самостално да јуре, дужан је да их изведе пред скупштину, која заседа једном месечно, кад је пун месец; ту бивају уочени и признати од свих вукова у скупштини. После ове смотре, младунци стичу право да самостално тумарају, и док не убију свог првог јелена, нема извињења за одраслог вука који би кога од њих убио. Убицу, где се нађе, сустиже смртна казна; а ако мало размислите, увидећете да тако мора да буде.

Отац Вук је сачекао док су његови мали научили да трче, па их онда једне ноћи све поведе, заједно с мајком Вучицом и Моглијем до Скупштинске стене, главице једног брежуљка, која је била прекривена стењем и камењем, и могла да послужи као скровиште стотини и више вукова. Акела, велики сиви усамљени вук који је захваљујући својој снази и лукавству био вођ чопора, лежао је испружен на својој стени, а нешто ниже чучало је више од четрдесет вукова свих боја и величина, од ветерана сивих као јазавци, који су се сами упуштали у борбу с јеленом, па све до црних,

трогодишњих вукова, који су били мишљења да и они то могу. Велики сиви усамљеник водио је већ годину дана чопор. У својој младости упао је двапут у кљуса, а једном су га претукли и оставили мислећи да је мртав; отуда је знао обичаје и нарав људи. На скупу се врло мало говорило. Усред круга у коме су седели родитељи играли су се младунци; с времена на време прилазио би нечујно понеки стари вук, пажљиво промотрио понеко младунче, и онда се опет нечујним кораком враћао на своје место. Покаткад би која мајка гурнула своје младунче усред месечине, да буде сигурна да неће пропустити да га погледају. Са своје стене Акела је стално понављао:

– Знате закон, знате закон. Добро погледајте, вуци!

А брижне мајке прихватале су његов узвик:

– Гледајте, добро гледајте, вуци!

А при крају – мајци Вучици накострешила се длака на потиљку – при крају је отац Вук гурнуо Моглија, Жабу како су га звали, у круг. Могли је седео ту, насмејан, и играо се каменчићима који су се сијали на месечини.

Акела није дигао главу са шапа, него је понављао једнолики дозив:

– Добро гледајте!

Тада се иза стене зачу тупо рикање – глас Шир Кана, који је викао:

– Ово младунче је моје! Дајте ми га! Какве везе има слободан народ са човековим младунчетом?

Акела није ни ушима мрднуо, само рече:

– Добро гледајте, вуци! Шта се слободног народа тичу савети странца? Добро гледајте!

Тада се у скупштини разлеже дубоко мумлање, и један млади вук, у четвртој години, прихвати Шир Каново питање и добаци га Акели:

– Какве везе има слободан народ са човековим младунчетом?

Закон џунгле одређује да у случају несагласности око примања неког младунчета у чопор бар два члана чопора, који му нису ни отац ни мајка, треба да говоре у његову корист.

– Ко ће да говори у корист малог? – упита Акела. – Ко ће из слободног народа да говори?

Није било одговора и мајка Вучица спрема се за своју последњу борбу, јер је знала да би јој ово била последња, ако до борбе дође.

У том тренутку усправи се Балуга на задње шапе и замула – Балуга, сањиви мрки медвед који је учио младе вукове законима џунгле, једини туђинац у савету вукова, стари Балуга, који може да се креће како и куд му је воља, јер једе само орахе, корење и мед.

– Човеково младунче, човеково младунче? – рече Балуга. – Ја говорим у корист човековог младунчета. Шта може човеково младунче да нашкоди дружини? Не уместо да држим лепе говоре, али говорим истину. Примите га и пустите га нека јури с чопором. Ја ћу га лично подучавати.

– Још је један потребан – рече Акела. – Балуга је говорио, а он је учитељ наше омладине. Ко још, осим Балуга, хоће да говори?

Једна мрачна сенка паде у круг. То је био Багира, црни пантер, сав као мастило црн, али с пантерском шаром која би у светлости покатакд засијала, као шара у свили која се прелива. Сви су познавали Багиру и нико се није радо сретало с њим, јер је био лукав као Табаки, јак као дивљи биво и безобзиран као рањени слон. Али глас му је био благ као дивљи мед који капље с дрвета, а крзно мекше од паперја.

– О, Акела, и ти, слободни народе! – прео је Багира. – Ја у вашем скупу немам права; али по закону џунгле, ако постоји нека несугласица око примања неког новог младунчета, његов се живот може откупити. А закон не каже ко може, а ко не може да плати ту цену. Је ли тако?

– Добро, врло добро! – рекоше увек гладни млади вуци.
– Слушајте Багиру! За извесну цену младунче може да се откупи. Тако је по закону.

– Пошто знам да овде немам права да говорим, то вас молим за дозволу. Убити једно голо младунче, то је срамота. Осим тога, кад одрасте, боље ћете окушати своју снагу на њему. Балу је говорио у његову корист. Балувим речима ја додајем једног бика, и то масног, свеже убијеног, ни пола миље одавде, ако сте спремни да по закону примите човеково младунче. Пристајете ли?

Са свих страна вуци заурлаше:

– А што да не? Умреће на зимској киши. Изгореће на сунцу. Пустите га нека јури са чопором! Где је твој бик, Багира? Ми гласамо за понуду!

И опет се са стене разлеже промукло лајање Акеле:

– Гледајте, вуци. Добро гледајте!

Могли се био заиграо с каменчићима, па није ни приметио да су му вуци прилазили, један по један, и загледали га. Тада се сви сјурише низ брег до мрвог бика, а на зборишту остадоше само Акела, Багира, Балу и Моглијеви вуци. Шир Каново урликање испуњавало је ноћ; био је врло бесан што му нису предали Моглија.

– Урлај само! – гунђао је Багира у браду – а доћи ће време када ћеш урлати како ово голо створење буде свирало – или ја не знам људе.

– Добро је тако – рече Акела. – Људи и њихова младунчад врло су мудри. Ко зна – може нам доцније бити од помоћи.

– Да, од помоћи у невољи; не може нико да се нада да ће вечито водити чопор – рече Багира.

Акела не одговори. Мислио је на време које долази за сваког вођу чопора, када га напушта снага, када све више слаби, док га најзад не убију сопствени вуци. Тада долази нови вођа, да и он у своје време буде убијен.

– Поведи човеково младунче – рече Акела оцу Вуку – и васпитај га као што приличи припаднику слободног народа.

И тако је Могли био примљен у чопор сионијских вукова, по цену једног масног бика и на Балувову реч.

Морате сада да прескочите десет или дванаест година и да сами замислите чудан живот којим је Могли живео међу вуцима; јер када бисмо све подробно испричали, то би напунило читаве књиге. Одрастао је са вучјим младунцима, али ти су, наравно, већ били велики и јаки још пре него што су Моглију израсли сви млечњаџи. Отац Вук учио га је свом занату и значењу појединих ствари у џунгли, тако да је сваки шушањ у трави, сваки дах топлог ноћног ваздуха, сваки зов сове над његовом главом, свако гребање канџи слепог миша када се одмара у дрвећу, плесак и најмање рибице у језеру, добило за њега своје тачно значење. Када није учио, лежао је на сунцу и спавао, и јео, и опет спавао; када се осећао прљав, или му је било топло, пливао је по шумским језерџима; кад би му се прохтео мед (Балу му је објаснио да мед и ораси имају бар исто толико добар укус колико и живо месо), пео се по дрвећу, а Багира му је показивао како то треба да ради. Багира би се испружио на грани и звао: „Ходи, мали братае!“; а Могли се испрва држао за дрво као лењиваџ Гаша, али доџније се верао по гранама скоро исто тако смело као сиви мајмуни. Ускоро је и он имао своје место у сабору код Скупштинске стене, и ту је открио да вуџи, када им гледа у лице, морају да оборе очи, и из чистог несташлука пиљио је у њих. Али је често својим пријатељима вадио трње из шапа, јер вуџи страшно пате кад им се трње и чичак ухвате у крзно. Неки пут би се ноћу одшуњао низбрдо до обрађеног земљишта и љубопитљиво посматрао сељаке у њиховим колибама,

али није имао поверења у људе, јер му је Багира показао један сандук са дигнутом решетком који је био тако вешто сакривен у трави да Могли замало што није ушао у њега, и објаснио му да је то клопка. Најрадије је Могли ишао с пантером у тамно, влажно-топло срце прашуме да тамо преспава топли дан, а ноћу да гледа како Багира лови. Кад је пантер био гладан, давио је десно и лево све што би пред њега искрснуло, а тако је радио и Могли – с једним јединим изузетком. Чим је био довољно велики да разуме ствари, рекао му је Багира да никада не сме да дирне говече, зато што је по цену једног бика био примљен у чопор:

– Цела је џунгла твоја, и смеш да убијеш све што можеш да убијеш – али због бика којим си откупљен никада не смеш да убијеш или поједеш говече, било оно старо или младо. То је закон џунгле...

Могли је савесно послушао.

Растао је и постао врло јак, као што то мора да постане дечак који не зна за учење и који нема да мисли на друго до на то што би се могло појести.

Мајка Вучица испричала му је неколико пута да се Шир Кану не сме веровати и да једног дана мора да убије Шир Кана; млади вук би стално мислио на ту опомену, али Могли је заборавио, јер је био само дечак мада би он самог себе назвао вуком, да је умео да говори ма којим језиком којим су говорили људи.

Шир Кан је често сретао Моглија у џунгли, јер откако је Акела остарио и ослабио, хроми тигар склопио је пријатељство с младим вуцима из чопора, који су ишли за њим ради отпадака од плена – нешто што Акела никада не би допустио да је смео да употреби сву своју власт. А Шир Кан им је ласкао и чудио се како тако добри млади ловци пристају да буду вођени од једног полумртвог вука и човековог младунчета.

– Чуо сам – рекао би Шир Кан – да у сабору не смете да му погледате у очи.

Тада би млади вуци зарезали, а длака би им се нако-стрешила.

Багира, чије су очи и уши биле свуда, сазнао је то и опоменуо Моглија да му Шир Кан ради о глави; али Могли се насмејао и одговорио је:

– Ја имам за собом чопор и имам тебе; и Балу, мада је толико лењ, ради мене ће већ поделити неколико удараца. Зашто бих се бојао?

Једног врло топлог дана Багири паде на памет једна нова мисао – родила се из нечега што је чуо. Можда му је Ики, бодљикаво прасе, нешто рекао; али он рече Моглију, када су били дубоко зашли у џунглу и када је дечак био положио главу на Багирино сјајно крзно:

– Мали брате, колико сам ти пута рекао да је Шир Кан твој непријатељ?

– Онолико пута колико на овој палми има ораха – рече Могли, који, наравно, није умео да броји. – Па шта је с тим? Сањив сам, Багира, а Шир Кан је само дугореп и хвалисав, као Мао, паун.

– Али сада није време за спавање; то зна Балу, знам ја, зна чопор, па чак и глупе, глупе срне то знају. Табаки је то испричао и теби.

– Хо, хо! – рече Могли. – Дошао је ономад к мени с пуном њушком увреда: да сам голо човеково младунче и да нисам способан ни кикирики да ископам из земље; али ја сам Табакија ухватио за реп и двапут га треснуо о једну палму, да га мало научим памети.

– То је била глупост; Табаки је, истина, злотвор, али могао је да ти исприча неке ствари које те се тичу. Отвори очи, мали брате. Шир Кан се неће усудити да те убије у џунгли; али, запамти, Акела је врло стар, и ускоро ће доћи

дан кад неће више моћи да убије јелена, и онда неће више бити вођа. Многи вуци који су те видели онда када си био изнесен пред скупштину сада су такође стари, а млади вуци верују, као што им Шир Кан прича, да човековом младунчету нема места у чопору. Ускоро ћеш бити човек.

– А шта је човек, па да не треба да јури са својом браћом? – рече Могли. – Родио сам се у џунгли. Слушао сам законе џунгле, и нема вука коме ја нисам из шапа извукао бар један трн. Па они су моја браћа!

Багира се испружи колико је дуг и упола затвори очи.

– Мали брате, пипни ме испод вилице.

Могли подиже своју јаку мрку руку, и под Багирином свиленом брадом, где су под сјајним крзном били сакривени јаки мишићи, напипа једно мало голо место.

– Нико у џунгли не зна да ја, Багира, носим тај знак – траг огрлице; а ипак, мали брате, родио сам се међу људима и међу људима умрла је моја мајка – у кавезима краљевске палате у Удајпуру. То је био разлог због кога сам за тебе платио цену на сабору, када си ти још био мало, голо младунче. Да, и ја сам рођен међу људима. Нисам видео џунглу. Хранили су ме иза гвоздених решетака, све док једне ноћи нисам осетио да сам ја Багира, пантер, а не играчка за људе, и једним ударцем шапе разбио сам глупави катанац и побегао сам; и зато што сам упознао обичаје људи, постао сам у џунгли страшнији неголи сам Шир Кан. Зар није тако?

– Јесте – рече Могли – сви се у џунгли доје Багире – сви изузев Моглија.

– О, ти си човеково младунче – рече црни пантер врло нежно – и као што сам се ја вратио у своју џунглу, тако ћеш се ти на крају вратити људима – људима који су твоја браћа – ако те претходно не убију на скупштини.

– А зашто? Зашто би неко хтео да ме убије? – рече Могли.

– Погледај ме – рече Багира.

Могли га чврсто погледа у очи. После пола минута велики пантер склони главу у страну.

– Ето, зато – рече и премести шапу у шуштавом лишћу.
– Чак ни ја не могу да ти гледам право у очи, а ја сам рођен међу људима, и волим те, мали брате. Али други те мрзе, зато што не могу да ти гледају у очи, зато што си мудар, зато што си им вадио трње из шапа, зато што си човек.

– Ја о свему томе ништа нисам знао – рече Могли потиштено и његове се црне обрве скупеше.

– Како гласи закон џунгле? Прво удри, а затим говори! Баш по твојој безбрижности они виде да си човек. Али буди мудар. Наслућујем да ће, кад идући пут Акела промаши свој плен – а њему је све теже да ухвати јелена – да ће тада цео чопор да се обори на њега... и на тебе. Одржаће савет џунгле на стени, али тада, тада... сетио... сетио сам се! – узвикну Багира и скочи. – Отрчи што брже можеш у долину до колиба људи и узми црвени цвет који тамо гаје; онда ћеш у часу невоље имати моћнијег пријатеља него што смо то ја или Балу или они из чопора који те воле. Отрчи и донеси црвени цвет!

Багира је под црвеним цветом подразумевао ватру, јер ниједна животиња из џунгле не би назвала ватру њеним именом, већ сви измишљају хиљаду начина да је опишу.

– Црвени цвет? – упита Могли. – Тај расте пред колибама у сумрак. Донећу га.

– Тако говори човеково младунче! – рече Багира с поносом. Не заборави, расте у малим лонцима. А сада, бежи! Брзо! И добро га чувај, да га имаш у невољи.

– Добро – рече Могли. – Трчим. Али јеси ли уверен, драги Багира – он сави руку око сјајног врата свог пријатеља и погледа му дубоко у очи – јеси ли уверен да је све то Шир Каново масло?

– Тако ми раздијеног катанца који ме је ослободио, сигуран сам, мали брате.

– Онда, тако ми бика који је био моја откупнина, одужићу се Шир Кану, а можда ћу му вратити и нешто више него што му дугујем – рече Могли и одјури у великим скоковима.

То је човек! Скроз и скроз човек, мислио је Багира поново лежући. О, Шир Кане, никада није било злокобнијег лова од оне твоје потере за жабом пре десет година!

Могли је трчао и трчао кроз шуму, а срце му је лупало. Стигао је до пећине када је почела да се диже вечерња магла, дубоко је удахнуо и погледао у долину. Његова браћа била су отишла, али мајка Вучица, у дну пећине, знала је по његовом дахтању да њену малу жабу нешто мучи.

– Шта ти је, сине? – упита га.

– Само глупо брбљање Шир Кана – одврати Могли. – Ја ћу ноћас ловити по изораним пољима.

И одјурио је, крчећи себи пут кроз шипражје, до реке у дну долине. Али изненада застаде, јер зачу урликање чопора у лову, чу потмуле узвике гоњеног самбар-јелена, дивље фрктање јелена који се упустио у борбу с гониоцима. Тада се разлеже подругљиво, пакосно урлање младих вукова:

– Акела, Акела! Нека усамљени вук покаже своју снагу. Места за вођу чопора! Напред, Акела!

Мора да је Акела скочио и промашио, јер Могли чу оштро шкљоцање зуба, а затим болни урлик када је јелен предњим ногама оборио вука.

Могли се није дуже задржавао, појурио је даље, а завијање и урлање иза њега постајало је све слабије, док је он трчао кроз њиве и засејана поља где живе људи.

– Багира је говорио истину – дахтао је Могли, и спустио се на гомилу сламе поред прозора једне колибе. – За сутра нам се нешто спрема – и Акели и мени!

Затим притисну лице уз мали прозор и гледаше у ватру на огњишту. Видео је како је ноћу сељакова жена устајала и хранила ватру малим црним комадићима; а када је дошло

јутро и дигле се хладне и беле магле, приметио је како је сељаков дечак узео једну тршчану корпу, изнутра облепљену блатом, у њу спустио комадиће зажареног угљевља, покрио је платно и изишао напоље да види краве у стаји.

– Је ли то све? – рече Могли. – Ако то може да ради човеково младунче, ствар није опасна.

Хитро изиђе иза куће, приступи дечаку, отргну му лонац и нестале у магли, док је дечак викао од страха.

– Изгледају сасвим као ја – мислио је Могли и дувао у лонац као што је видео жену да ради. – Умреће ако га не храним – и он спусти нешто сувих гранчица и кору од дрвећа на црвени цвет.

На пола пута узбрдо срео је Багиру, на чијем је крзну јутарња роса блистала као драго камење.

– Акела је промашио – причао је пантер. – Убили би га већ ове ноћи, али хтели су одмах и тебе. Тражили су те по целој џунгли.

– Био сам у поораној земљи. Сада сам спреман. Погледај! – И Могли пружи лонац с ватром.

– Добро! Али слушај, ја сам видео како људи забоду суву грану у ову гомилу, и онда се одједаред на њеном крају расцвета црвени цвет. Да ли би се ти бојао да то учиниш?

– Не. Што бих се бојао? Сећам се сада – ако то није био сан – како сам раније, пре него што сам постао вук, лежао поред црвеног цвета; био је топао и пријатан.

Могли је цео дан преседео у пећини, чувајући свој лонац с ватром, и додавао суве гранчице, да би видео како црвени цвет пламса. Нашао је једну јаку грану која му се допала, а увече, када је дошао Табаки до пећине и подругљиво му довикнуо да га зову на Скупштинску стену, Могли се смејао све док Табаки није побегао. И отишао је на скупштину, једнако се смејући.

Акела, усамљени вук, лежао је у подножју свог стеновитог места, у знак да је сада вођство чопора слободно, а

Шир Кан, са својом свитом вукова-отпадоједа који су му се умиљавали, гордо је корачао горе-доле. Багира је лежао уз Моглија, а лонац с ватром био је између Моглијевих колена.

Када су сви били на окупу, Шир Кан поче да говори, што се никада не би усудио да учини у доба Акелиног снажног вођства.

– Он нема права да говори – шапутао је Багира. – Реци му то! Он је псећи син! То ће га уплашити!

Могли скочи на ноге.

– Слободни народе! – викну он. – Је ли Шир Кан вођ чопора? Какве везе има тигар с вођством?

– С обзиром на то да је вођство слободно и пошто сам умољен да говорим... – поче Шир Кан.

– Умољен? Од кога? – викну Могли. – Јесмо ли ми сви шакали да пузимо пред овим хромим касапином стоке? Вођство над чопором припада једино чопору.

Чули су се узвици: „Ћути ти, човеково младунче!“ „Нека говори! Он се држао закона!“ Најзад загрмеше гласови најстаријих у чопору:

– Нека говори мртви вук!

Чим вођа чопора промаши плен, он бива назван „мртвим вуком“ још за живота, који обично не траје још дуго.

Акела уморно диже сиву главу и рече:

– Слободни народе, и ви, Шир Канови шакали, много година водио сам вас у лов и из лова, и за све то време нико није запао у кљуса, нико није осакаћен. Сада сам промашио свој плен. Ви сви знате како је изведена завера. Ви знате како сте ме довели до разбеснелог јелена, да бисте доказали моју слабост. Клопка је била добро постављена. Ваше је право да ме сада овде на Скупштинској стени убијете. Стога питам, ко ће доћи да учини крај старом вођи? Јер моје је право, по закону џунгле, да ми прилазите један за другим.

Завладала је дубока тишина, јер нико није имао смелости да сам у борби Акели зада смрт. Тада зарика Шир Кан:

– Тја! Шта има ми да се бакћемо са овом беззубом будалом? Он је ионако осуђен на смрт. Али човеково младунче живело је одвише дуго. Слободни народе, он је од самог почетка мој плен! Предајте га мени, или ћу стално ловити по вашим ловиштима и ни суве коштице вам нећу оставити. Он је човек, човеково дете. Мрзим га, из сржи својих костију га мрзим!

Тада више од половине чопора заурла:

– Човек! Човек! Шта ће нама човек? Нека иде онамо камо спада!

– Па да све сељаке побуни против вас? – рече Шир Кан.
– Не, дајте га мени. Он је човек, и нико од нас не може да га гледа у очи.

Акела опет подиже седу главу и рече:

– Јео је наше јело. С нама је спавао. Гонио је за нас дивљач. Никада није прекршио закон џунгле.

– А ја сам за њега платио бика да буде примљен. Вредност једног бика је мала, али Багира ће већ умети да се бори за своју част – рече пантер најљубазнијим гласом.

– Један бик, плаћен пре десет година – гунђао је чопор.
– Шта нас се тичу десет година старе кости?

– Ни уговори? – Багира је искезио своје зубе. – Лепо вас називају слободним народом!

– Човеково младунче не сме да јури с народима џунгле – урлао је Шир Кан. – Предајте га мени!

– Он је по свему наш брат, само не по крви! – настави Акела – а ипак хоћете да га убијете! Заиста, одвећ сам дуго живео! Неки од вас једу стоку, а други, чуо сам, силазе ноћу, у пратњи Шир Кана, до села и краду децу са кућних прагова! Ви сте кукавице, и кукавицама ја говорим. Ја морам да умрем, мој је живот без вредности, иначе бих вам

га понудио да спасем човеково младунче. Али ради части чопора – ствари на коју сте, пошто сте остали без вође, заборавили – кунем вам се да се нећу борити када ми дође време да умрем ако пустите човеково младунче да се врати у своје село. Умрећу без борбе; то ће бар тројици у чопору спасти живот. Више не могу да учиним. Али ако пристајете, могу да вам уштедим срамоту да убијете брата против кога нема жалбе – брата о коме је решавано и који је откупљен за дружину по законима џунгле.

– Он је човек, човек! – бесно је режао чопор, и већина вукова почела је да се скупља око Шир Кана – чији је реп већ шибао ваздух.

– Сада ствар лежи у твојим рукама – рече Багира Моглију. – Преостаје нам само борба!

Могли је стајао усправно; у рукама је држао лонац с ватром. Затим испружи руке и зевну вуцима у лице. Али је био ван себе од беса и жалости, јер, на вучји начин, вуци му досада никад нису показали колико га мрзе.

– Слушајте, ви! – викну он. – Излишно је све то псеће лајање! Радо бих остао с вама вук, до краја живота – али једнако сте ми вечерас понављали да сам човек и осећам да су ваше речи истините! И стога вас одсад не називам више својом браћом, него псима. И ја, човек, донео сам црвени цвет од кога се ви бојите!

Бацио је лонац с ватром о земљу, и црвено угљевље паде на суву маховину и запали је; пренеражена гомила вукова устукну пред делујавим пламеном.

Могли је царао сувом граном по ватри, све док се границе нису запалиле и запуцкетале, и тада је завитлао њоме изнад главе међу скупљеним вуцима.

– Спаси Акелу од смрти! Увек ти је био пријатељ – дошапну му Багира.

Акела, љути стари вук, који никада у животу није молио за милост, диже очи и баци молећиви поглед на дечака,

који је ту стајао го, с таласастом црном косом која му је падала преко рамена, у светлости разбуктале гране од које су сенке играле и подрхтавале.

– Добро – рече Могли, и полако погледа око себе. – Идем од вас свом сопственом народу, ако је то мој народ. Од сада је џунгла за мене затворена и ја морам да заборавим ваш језик и ваше пријатељство; али бићу милостивији него што сте ви били. Пошто сам био ваш брат, по свему само не по крви, обећавам да вас ја, кад будем човек међу људима, нећу издати као што сте ме ви издали. Неће бити рата између мене и вас.

Могли удари ногом у запаљена дрва и варнице запршташе.

– Али пре него што одем, овде има још један дуг да се намири.

Он приђе Шир Кану, који је седео и глупо жмирећи пиљио у пламен, и ухвати га за браду. Багира је, за сваки случај, ишао за њим.

– Устај, псино! – викну Могли на њега. – Устај, или ћу ти запалити кожу!

Шир Канове уши спустише се пљоснато уз главу, и он затвори очи, јер је запаљена грана била врло близу.

– Овај касапин стоке хвалио се да ће ме данас убити, зато што ме није убио онда када сам још био младунче. Само се макни, Лангри, па ћу ти забости ватрени цвет у ждрело! – лупао је горућом граном тигра по ушима, који је из страха бедно скичао и урлао.

– Фуј, ти осмуђена мачко, сад можеш да идеш! Али знај, ако ја још једном дођем овамо до Скупштинске стене, биће то само са Шир Кановом кожом на глави!... А ви остали, лажна браћа, чујте ме! Акела одлази одавде слободан, куда му драго. Нећете га убити, ја га браним!

Ватра је пламтела на крају гране, а Могли је њоме ударао десно и лево у гомилу, и вуци су урлајући бежали, са

жеравицама у крзну. Најзад су остали још само Акела, Багира и једно десет вукова који су били Моглијеви пријатељи. Тада Могли осети у себи бол какав још никада у животу није осетио; дахтао је и јецао, и сузе су му текле низ лице.

– Шта је то? Шта је то? – питао је. – Не бих хтео да напустим џунглу, а не знам шта је то. Умирем ли, Багира?

– Не, мали брате. То су само сузе, као што их имају људи – рече Багира. Сада знам да си човек, а не више дете. Џунгла ти је убудуће затворена... Пусту их нека теку, Могли, то су само сузе!

Могли је седео и плакао као да ће срце да му препукне; ово му је било први пут у животу да плаче.

– Сада – рече – сада идем људима! Али прво морам да се опростим с мајком! – И отрча до пећине у којој је становала мајка са оцем Вуком, и плакао је о њеном врату, док су његова четири брата жалосно цвилила.

– Нећете ме заборавити? – питао је Могли.

– Никада, докле год можемо да идемо за трагом! – рече браћа. – Дођи који пут до подножја брда, када будеш човек, и ми ћемо говорити с тобом; и доћи ћемо да се ноћу играмо с тобом у пољима!

– Дођи нам скоро – рече отац Вук. – О, мудра мала жабо, дођи нам ускоро опет, јер нас двоје смо стари, твоја мајка и ја.

– Дођи ускоро, мој мали, голи сине! – рече мајка Вучица. – Јер чуј ме, човеково дете, волела сам те више од сопствене деце!

– Свакако ћу доћи – рече Могли – а кад дођем, разапешу Шир Канову кожу на Скупштинској стени. Не заборавите ме! Реците свима у џунгли да ме не забораве!

На истоку се дизала зора када је Могли, усамљен, пошао низбрдо оним загонетним бићима која се зову људи.

ЛОВАЧКА ПЕСМА СИОНИЈСКОГ ЧОПОРА

Кад зора свану, самбар рикну
једном, двапут и опет!
Искочи кошута, искочи кошута
с појила у шуми где дивљач воду гута.
Спазих то у извидници, с пута
једном, двапут и опет!

Кад зора свану, самбар рикну
једном, двапут и опет!
И вука клизи сенка, и вука клизи сенка
да вест јави чопору што чека,
и тражили смо, нашли, по трагу јека
једном, двапут и опет!

Кад зора свану, чопор вукова лану
једном, двапут и опет!
У џунгли нам шапе немају отисак!
Очи нам виде кроз мрак – кроз мрак!
Лајте – о, залајте! Лавеж, то је знак!
Једном, двапут и опет!